

UCHWAŁA NR III/20/2019
RADY GMINY ŻYRZYN

z dnia 4 lutego 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2018 r. poz. 994 ze zm.), art. 179 ust. 2 w związku z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 ze zm.) - Rada Gminy, działając na wniosek Wójta Gminy Żyrzyn uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żyrzyn.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do uchwały nr III/20/2019
Rady Gminy Żyrzyn
z dnia 4 lutego 2019 r.

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY
W GMINIE ŻYRZYN
NA LATA 2019 – 2021**

Spis treści:

I.	Wprowadzenie	3
II.	Adresaci programu	4
III.	Diagnoza społeczna.....	4
IV.	Cele programu	7
V.	Oczekiwane rezultaty	10
VI.	Czas realizacji programu	10
VII.	Podmioty odpowiedzialne za realizację programu	10
VIII.	Źródła finansowania	10
IX.	Monitorowanie	11
X.	Podsumowanie.....	11

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową grupą społeczną, na której opiera się społeczeństwo. Pełni ona funkcje: prokreacyjną, ekonomiczną, opiekuńczą, socjalizacyjną, wychowawczą, religijną. Rodzina jest pierwszym środowiskiem wychowawczym dziecka. Stanowi dla niego najlepsze naturalne środowisko, w którym ma możliwość zaspokajania swoich potrzeb. Dzięki temu może się prawidłowo rozwijać, nabywać wiedzę o otaczającym świecie, panujących między ludźmi stosunkach. W prawidłowo funkcjonującej rodzinie powstaje hierarchia wartości, kodeks postępowania, kształtuje się kręgosłup moralny młodego człowieka. Życie rodzinne ma więc zasadnicze znaczenie w życiu dorosłym każdego człowieka.

Obecnie spotykamy się z licznymi zagrożeniami i zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny. Powodują one powstawanie dysfunkcji oraz szerzenie się zjawisk patologicznych w środowisku rodzinnym. Do najczęściej występujących zaliczyć można alkoholizm, niewydolność opiekuńczo-wychowawczą, przemoc w rodzinie, bezrobocie, niepełnosprawność.

Długotrwałe oddziaływanie negatywnych czynników na życie rodzinne powoduje zachwianie stabilizacji w rodzinie i poczucia bezpieczeństwa. W związku z tym istotnym jest objęcie wsparciem całej rodziny. Pomoc rodzinie, w której występuje złożoność problemów wymaga współdziałania wielu podmiotów oraz wykorzystania różnorodnych metod i środków.

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Żyrzyn na lata 2019 – 2021 został opracowany w celu wspierania rodzin zagrożonych problemami i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej oraz przywrócenia im zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

Program Wspierania Rodziny w gminie Żyrzyn na lata 2019-2021 jest kontynuacją poprzedniego Programu (Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016-2018) oraz jest dokumentem, który scala działania na rzecz rodziny.

Podstawą działań ujętych w programie jest:

- Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm.),
- Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 z późn. zm.),
- Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 z późn. zm.)

- Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. ((Dz. U. z 2018 r. poz. 2137 z późn. zm.)
- Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (Dz. U. z 2018 r. poz. 1030 z późn. zm.),
- Ustawa o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016 r. (Dz.U. z 2016r. poz. 1860 z późn.zm.).

Program nawiązuje do Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Żyrzyn opracowanej na lata 2016 – 2023, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie i Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zasoby instytucjonalne Gminy Żyrzyn.

Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie,
- Punkt Konsultacyjny dla osób z problemem alkoholowym,
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Żyrzynie,
- Urząd Gminy w Żyrzynie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie,
- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie,
- Dzielnicowi Komisariatu Policji w Kurowie,
- Placówki oświatowe z terenu Gminy Żyrzyn,
- Parafie (Żyrzyn, Osiny, Parafianka),
- Świetlica Gminna.

II. Adresaci programu

Adresatami programu są rodziny z terenu Gminy Żyrzyn, przeżywające trudności w sferze opiekuńczo – wychowawczej, w tym te z których dzieci zostały umieszczone w różnych formach pieczy zastępczej, rodziny dotknięte przemocą, problemem uzależnień, zagrożone ubóstwem lub inną sytuacją kryzysową. Ponadto kobiety w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych.

W powyższych rodzinach asystent rodziny będzie koordynował poradnictwo w zakresie: przezwyciężania trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka, wsparcia psychologicznego, pomocy prawnej, dostępu do rehabilitacji oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

III. Diagnoza społeczna

Gmina Żyrzyn jest gminą wiejską położoną w północno – zachodniej części województwa lubelskiego, w powiecie puławskim. Składa się ona z 15 sołectw. Na koniec roku 2018 Gminę Żyrzyn zamieszkiwało 6587 osób, z czego 3337 to kobiety, a 3250 to mężczyźni.

Tabela nr 1. Tabela diagnostyczna

WYSZCZEGÓLNIENIE	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Liczba mieszkańców ogółem	6651	6613	6587
Liczba kobiet	3363	3349	3337
Liczba mężczyzn	3288	3264	3250
Liczba osób objętych pomocą społeczną	209	182	171
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej ogółem	114	101	144
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	378	323	247

Oprac. źródło własne

W 2018 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie objął wsparciem 171 osób w 144 rodzinach. W porównaniu z latami ubiegłymi – 2016 i 2017 liczba osób objętych pomocą społeczną nieznacznie spadła.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy

Występujący problem	Liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018
Bezrobocie		47	35	32
Niepełnosprawność		47	44	39
Ubóstwo		52	43	33
Potrzeba ochrony macierzyństwa		43	32	28
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ		24	17	14
Długotrwała lub ciężka choroba		17	15	12
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego		6	5	3

W TYM: RODZINY NIEPEŁNE	4	4	1
Alkoholizm	20	14	11
Przemoc w rodzinie	2	1	3
Narkomania	0	0	0

Oprac. źródło własne

Powyższa tabela szczegółowo ukazuje powody przyznawania pomocy. Najczęstszą przyczyną udzielania pomocy jest niepełnosprawność oraz ubóstwo. Bezrobocie wśród osób korzystających z pomocy społecznej nieznacznie spadło. Mimo to w dalszym ciągu jest to jedna z głównych przyczyn życia w ubóstwie. Wpływ na to ma brak wykształcenia oraz odpowiednich kwalifikacji zawodowych.

Niewielką tendencję spadkową w porównaniu z latami ubiegłymi można zauważyć w liczbie rodzin, w których występuje problem: potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradność w sytuacjach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, długotrwałej lub ciężkiej choroby, alkoholizmu.

Tabela nr 3. Typy rodzin objętych pomocą w 2018r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
RODZINY OGÓŁEM:	92	274
W tym rodziny objęte wyłącznie pomocą w postaci pracy socjalnej	11	27
Liczba osób:	29	29
1		
2	12	24
3	20	60
4	12	48
5	7	78
6 i więcej	12	78
W tym rodziny z dziećmi: ogółem	48	215
o liczbie dzieci:	14	14
1		
2	17	72
3	10	50
4	6	38
5	1	9
6	0	0
7 i więcej	0	0

Oprac. źródło własne

Dane zawarte w powyższej tabeli wskazują, że w 2018 r. najliczniejszą grupą, która uzyskała wsparcie stanowią gospodarstwa jednoosobowe.

Spośród 92 rodzin objętych pomocą 48 stanowią rodziny z dziećmi. Największą grupę stanowiły rodziny posiadające jedno oraz dwoje dzieci. Podobna sytuacja występowała w rodzinach z trojgiem dzieci. Natomiast najliczniejszą rodziną, która korzystała z pomocy tutejszego Ośrodka w 2018 r. była rodzina dziewięcioosobowa.

Tabela nr 4. Typy rodzin niepełnych objętych pomocą w 2018r.

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM:	8	27
o liczbie dzieci:	2	4
1	4	15
2	2	8
3	0	0
4 i więcej		

Oprac. źródło własne

W roku 2018 pomocą objęto 8 rodzin niepełnych, z czego największą ilość stanowią rodziny z 2 dzieci.

W 2018 r. Gmina Żyrzyn ponosiła odpłatność za 9 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, w tym 6 dzieci w spokrewnionych rodzinach zastępczych i 3 dzieci w zawodowej rodzinie zastępczej. Ponadto Gmina ponosiła odpłatność za 1 dziecko umieszczone w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W ciągu całego roku 2018 wsparciem asystenta rodziny objętych było 9 rodzin.

IV. Cele programu

Cel główny Programu:

Tworzenie systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Cel szczegółowy 1:

Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin.

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom ubogim,	- liczba i forma udzielonej pomocy, - liczba rodzin i dzieci w rodzinach objętych

	pomocą,
2) objęcie programem dożywianie potrzebujących dzieci,	- liczba dzieci korzystających z posiłków,
3) organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia,	- formy wypoczynku, - liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku,
4) objęcie pomocą materialną uczniów przyznawaną w formie stypendiów socjalnych,	- liczba przyznanych stypendiów,
5) monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych (m. in. kontakt z punktem szczepień, lekarzem rodzinnym),	- liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem,
6) zapewnienie pomocy osobom doznającym przemocy,	- liczba osób (dorośli i dzieci),
7) współfinansowanie kosztów pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej,	- liczba dzieci przebywających w poszczególnych ośrodkach, - wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.

Cel szczegółowy 2:

Poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, zapobieganie zjawiskom przemocy oraz profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) prowadzenie działań informacyjno – edukacyjnych skierowanych do dzieci i rodziców na temat uzależnień i ich negatywnych skutków,	- liczba przeprowadzonych pogadanek, spotkań informacyjnych z dziećmi oraz z rodzicami,
2) udzielanie pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy oraz problemem alkoholowym,	- liczba Niebieskich Kart, - liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie, - liczba spraw skierowanych do Sądu o wgląd w sytuację rodziny,
3) monitorowanie środowisk zagrożonych uzależnieniami, motywowanie do podjęcia leczenia, terapii przez rodziców dzieci ze szczególnym uwzględnieniem rodzin z dziećmi,	- liczba rodzin objętych monitorowaniem,
4) motywowanie oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia	- liczba rodzin korzystających ze specjalistycznej pomocy,

rodzin,	
---------	--

Cel szczegółowy 3:

Pomoc w rozwiązywaniu istniejących problemów, rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych:

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) pomoc w opiece i wychowywaniu dziecka poprzez wsparcie asystenta rodziny oraz rodziny wspierającej,	- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta, - liczba rodzin objętych pomocą rodziny wspierającej,
2) podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych asystenta rodziny,	- liczba szkoleń,
3) podejmowanie działań na rzecz powrotu do rodziny biologicznej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej,	- liczba rodziców biologicznych współpracujących z asystentem rodziny,
4) współpraca z placówkami oświatowymi, w zakresie zapobiegania występowaniu zagrożeń w rodzinach,	- liczba uczniów objętych pomocą,

Cel szczegółowy 4:

Wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacjach niepowodzeń położniczych:

ZADANIA	WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
1) zapewnienie dostępu do poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę,	- liczba i forma udzielonej pomocy, - liczba rodzin korzystających z pomocy asystenta rodziny,
2) przyznanie jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobą zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu,	- liczba rodzin, którym przyznano świadczenie,
3) zapewnienie odpowiednich świadczeń opieki zdrowotnej dla dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.	- liczba udzielonych porad,

V. Oczekiwane rezultaty

1. Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
2. Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa rodziny i dziecka.
3. Ograniczenie zjawiska patologii społecznej.
4. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
5. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
6. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do naturalnego środowiska rodzinnego.
7. Rozwijanie współpracy różnych podmiotów na rzecz wspierania rodziny.

VI. Czas realizacji programu

Gminny Program Wspierania Rodziny został opracowany na lata 2019– 2021.

VII. Podmioty odpowiedzialne za realizację programu

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współdziałania Ośrodka Pomocy Społecznej w Żyrzynie z:

- Urzędem Gminy w Żyrzynie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Żyrzynie,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żyrzynie,
- Palcówkami oświatowymi na terenie Gminy Żyrzyn,
- Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej w Żyrzynie,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Puławach,
- Kuratorami sądowymi Sądu Rejonowego w Puławach,
- Dzielnicowymi Komisariatami Policji w Kurowie,
- Psychologami i pedagogami szkolnymi,
- Powiatowym Urzędem Pracy w Puławach,
- Poradnią Terapii Uzależnień w Puławach.

VIII. Źródła finansowania zadań programu

Zadania w ramach programu będą finansowane z:

- środków własnych gminy,
- dotacji budżetu państwa,
- dotacji z programów rządowych.

IX. Monitorowanie

Koordinatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021 jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Żyrzynie.

Monitorowanie i ewaluacja odbywać się będą poprzez przedkładanie w terminie do 30 kwietnia każdego roku Wójtowi Gminy Żyrzyn sprawozdania z realizacji programu, sporządzonego na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

X. Podsumowanie

Podstawowym założeniem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żyrzyn na lata 2019 – 2021 jest stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin z dziećmi.

Wspieranie rodzin będzie miało charakter prewencyjny i naprawczy. Efektem działań będzie lepiej funkcjonująca rodzina, która potrafi samodzielnie rozwiązać własne problemy.